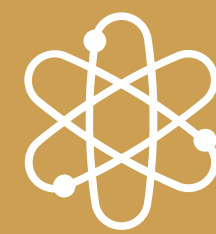

THE
NOBEL
PRIZE

ALLA NOBELPRISER 2023

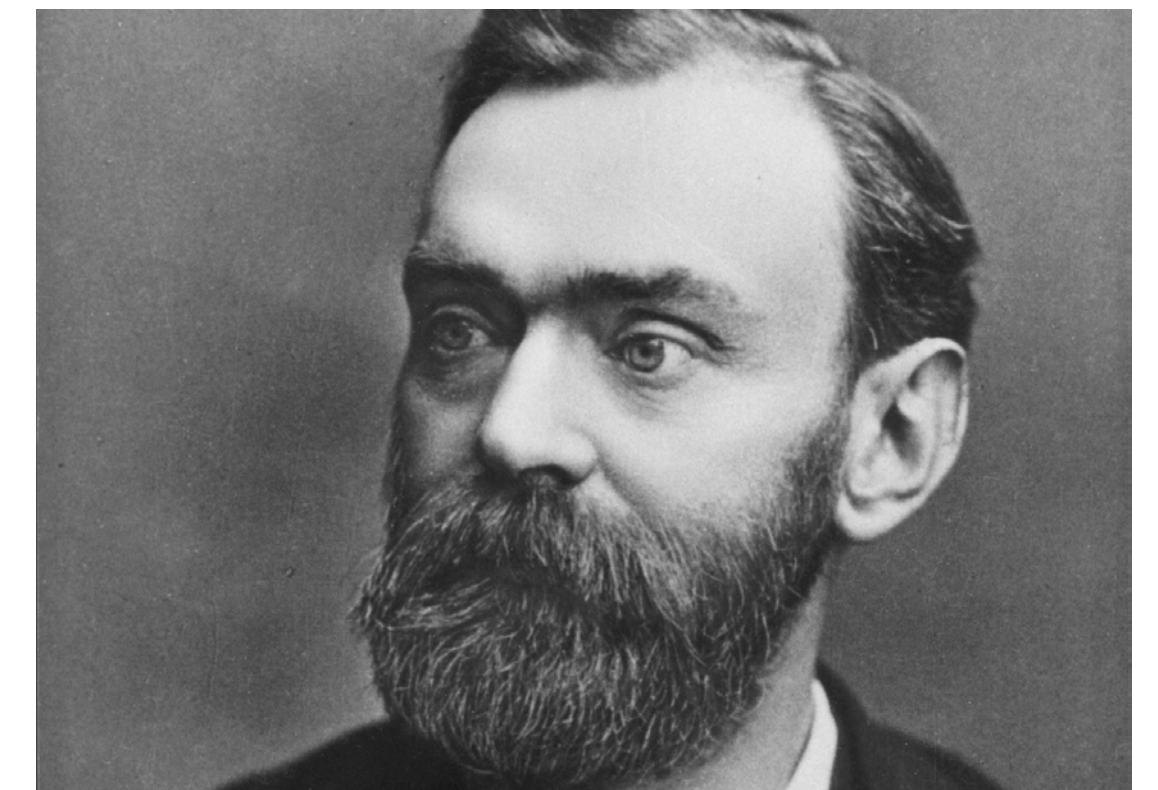
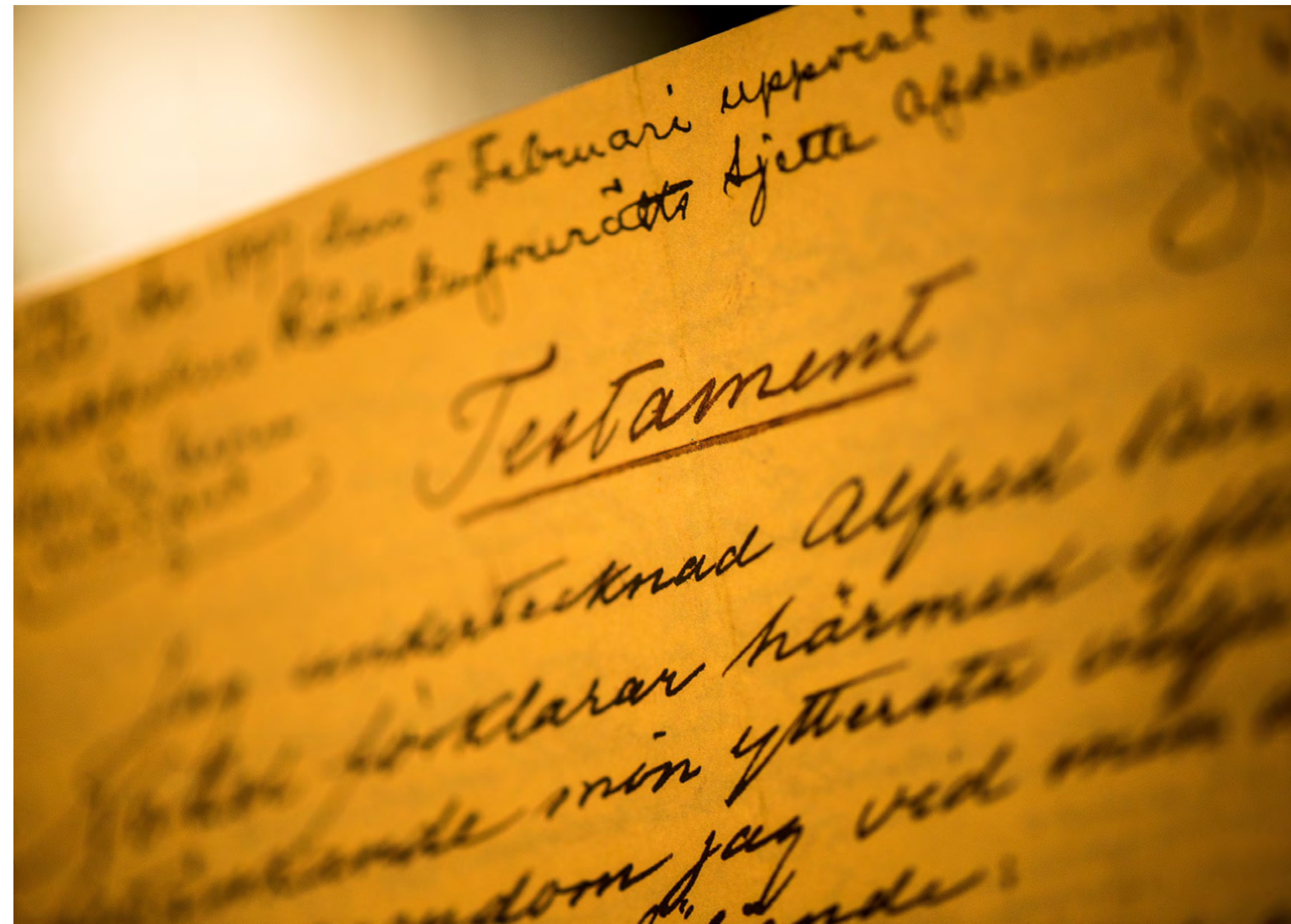

Nobelprislektionen

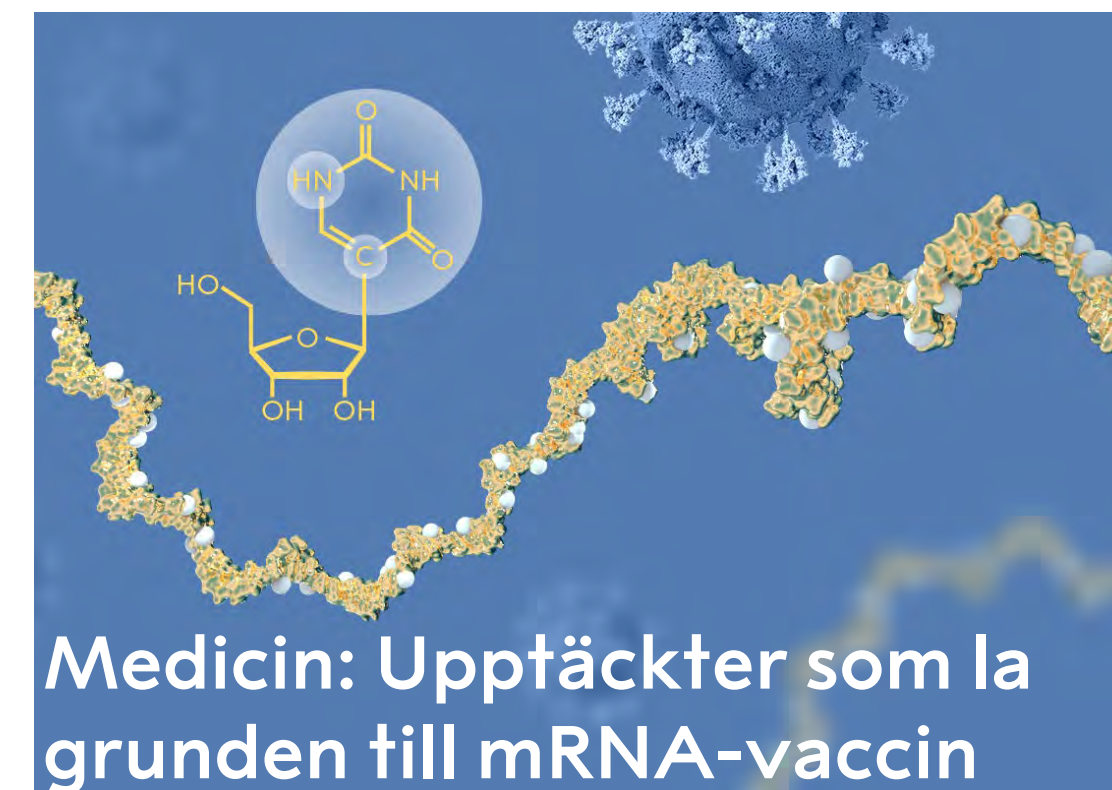
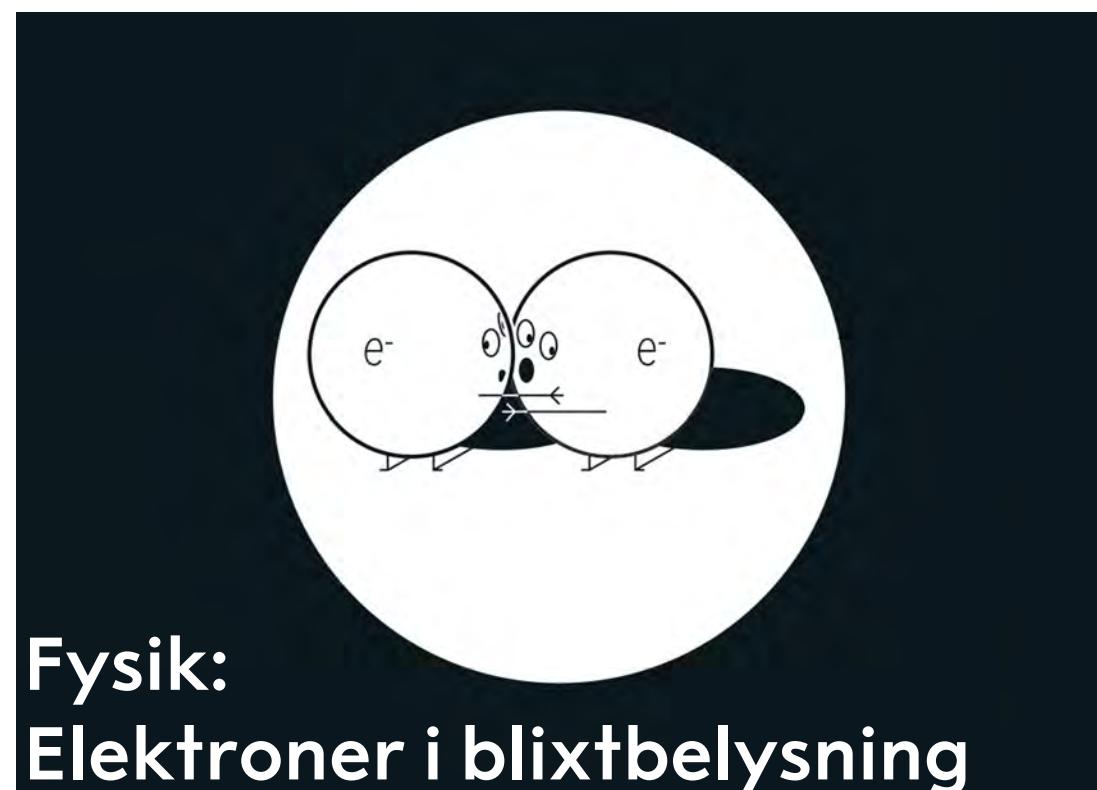
Nobelpriset

“åt dem, som under
det förlupne året
hafva gjort
menschligheten den
största nytta”

Alfred Nobel
(1833–1896)

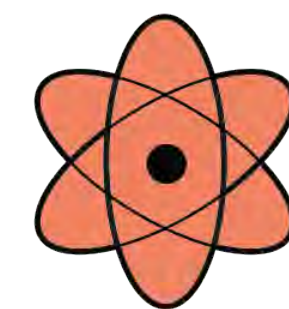

Vad handlar 2023 års Nobelpriser om?

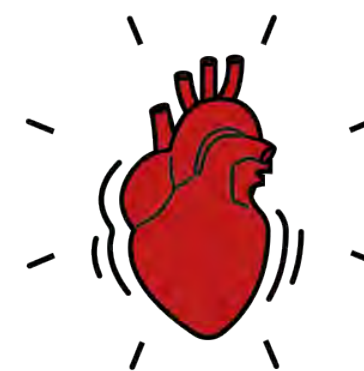
Fysikpriset 2023 – Elektroner i blixtbelysning

Fysikpriset 2023
belönar experiment
med korta ljusblixtar
som kan fånga
ögonblicksbilder av
elektroners rörelser.

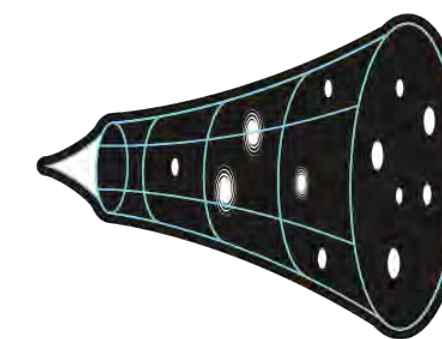
ATTOSEKUND

1/1 000 000 000 000 000 000
SEKUND

HJÄRTSLAG

1 SEKUND

UNIVERSUMS EXISTENS

1 000 000 000 000 000 000
SEKUNDER

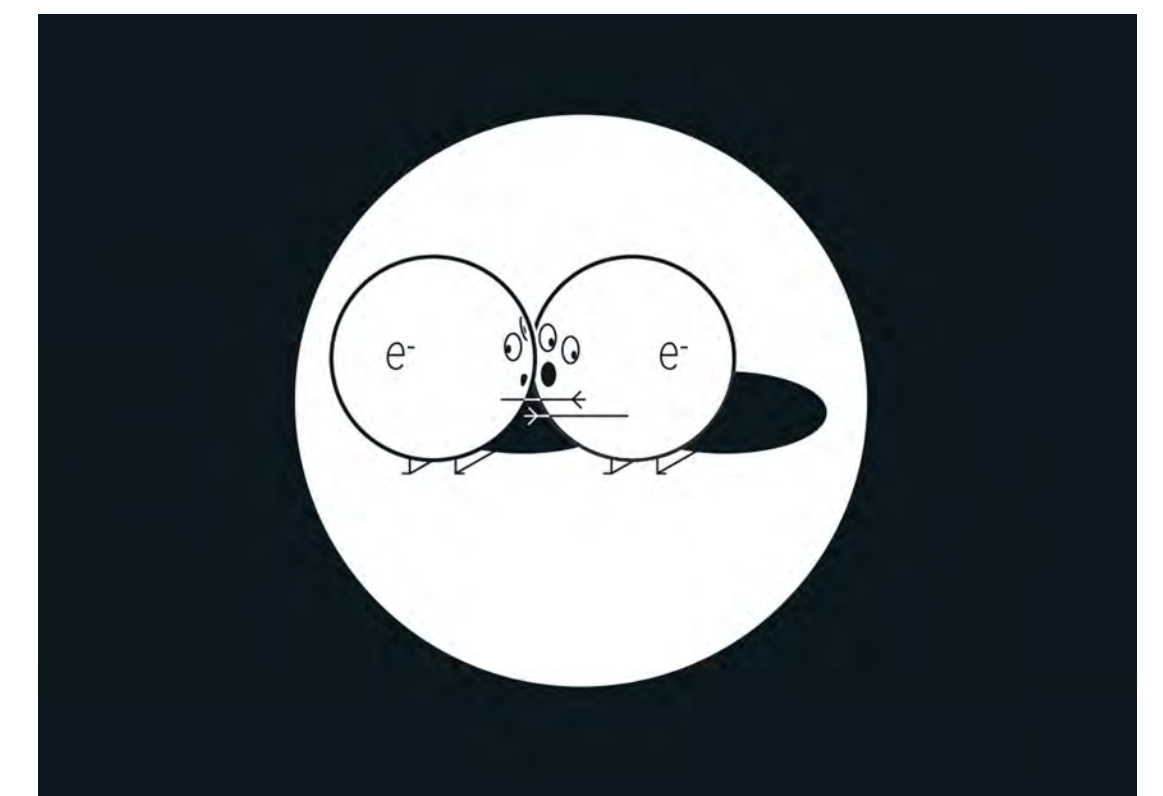
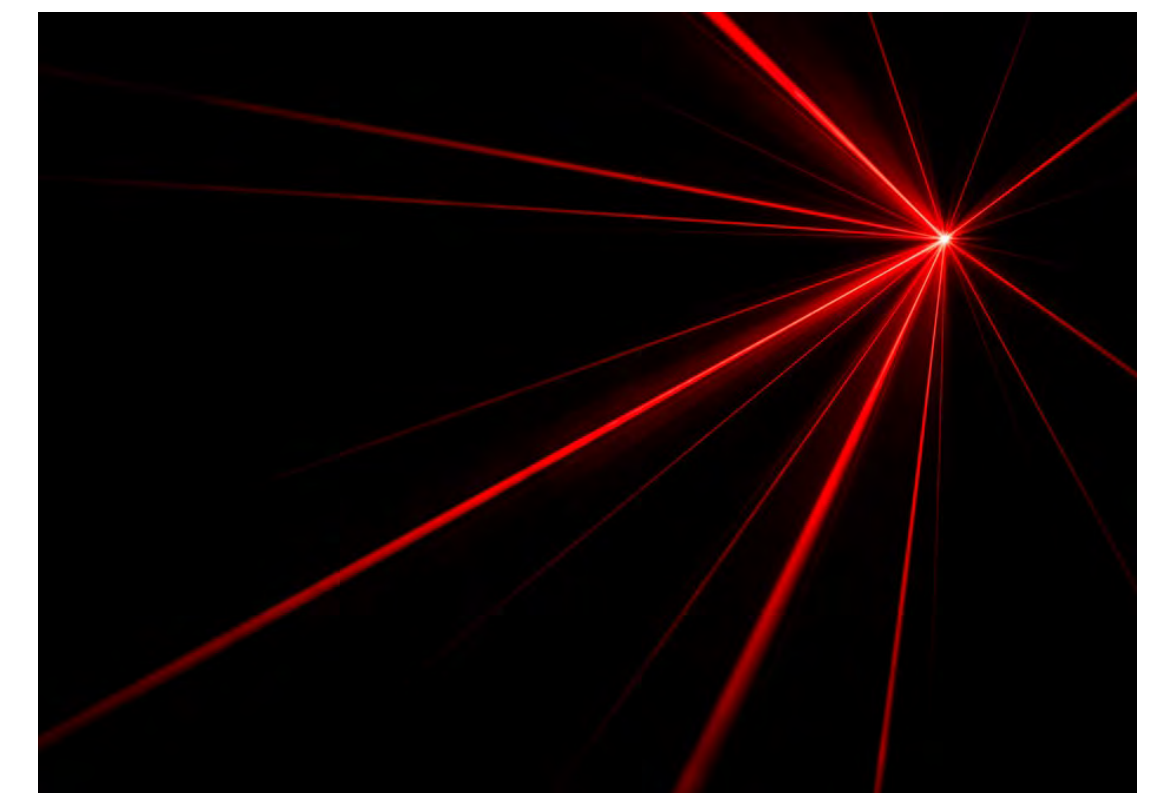
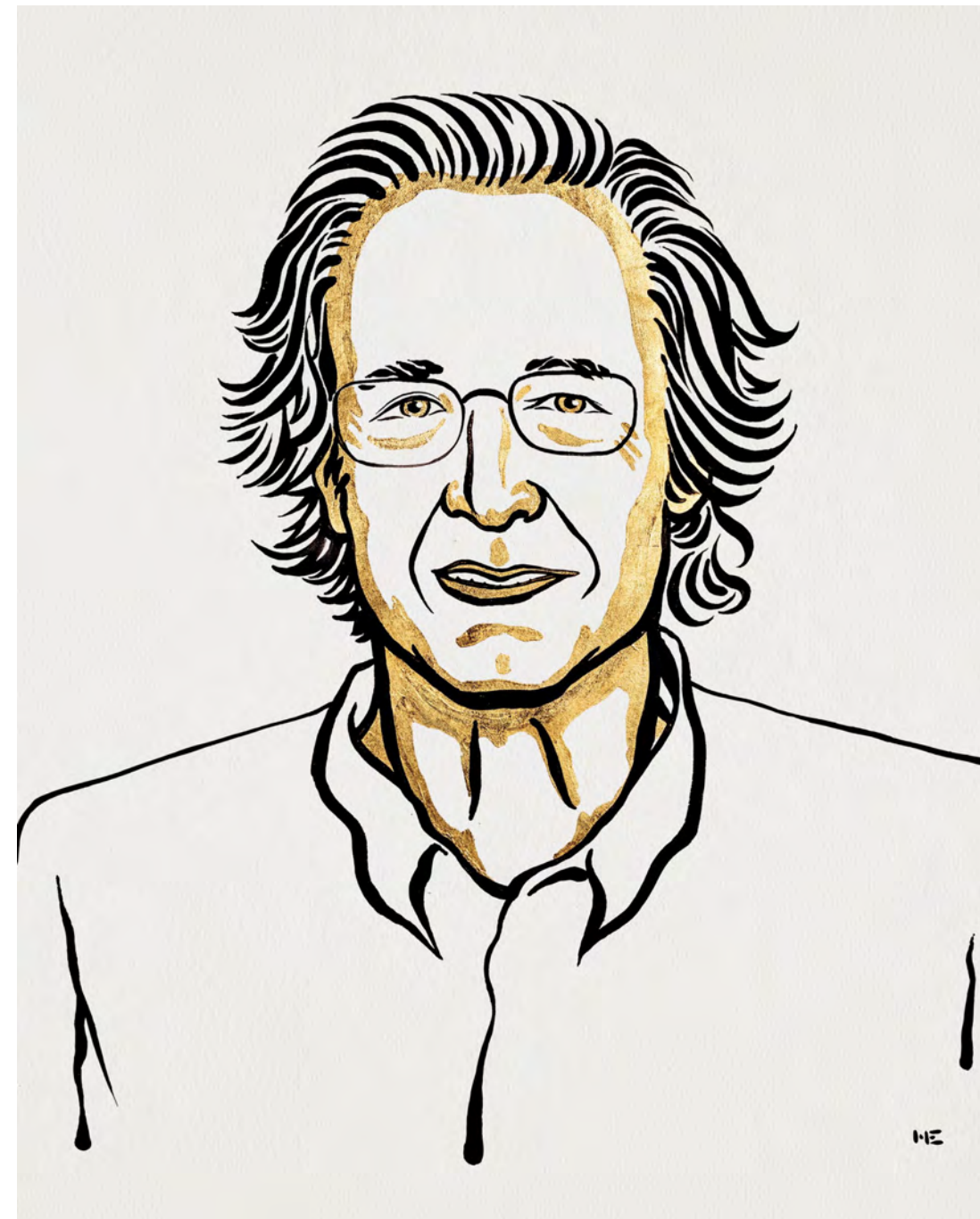

ILLUSTRATION: © JOHAN JARNESTAD/THE ROYAL SWEDISH ACADEMY OF SCIENCES

2023 års fysikpristagare

“för experimentella metoder som genererar attosekundpulser av ljus för studier av elektrondynamik i materia”

Pierre Agostini
Född: 1941, Franska
protektoratet Tunisien
(Idag Tunisien)

Ferenc Krausz
Född: 1962, Ungern

Anne L'Huillier
Född: 1958, Frankrike

Kemipriset 2023 – De satte färg på nanotekniken

Nobelpriset i kemi år 2023 belönar upptäckten och utvecklingen av *kvantprickar*, som gett oss nya möjligheter att skapa färgat ljus.

PHOTO: LEN RUBENSTEIN

ILLUSTRATION: © JOHAN JARNESTAD/THE ROYAL SWEDISH ACADEMY OF SCIENCES

2023 års kemipristagare

”för upptäckt och
syntes av
kvantprickar”

Moungi G. Bawendi
Född: 1961, Frankrike

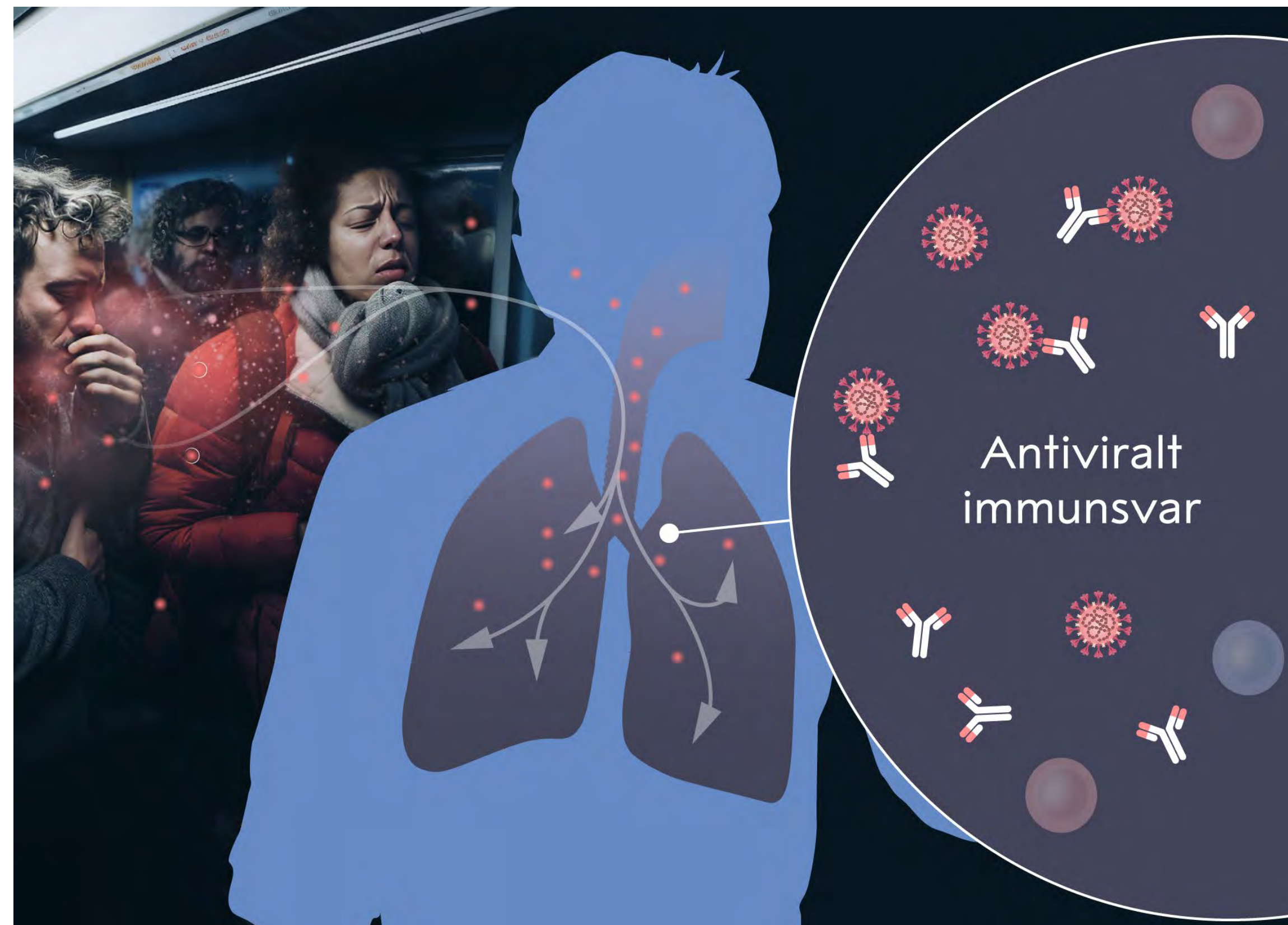
Louis E. Brus
Född: 1943, USA

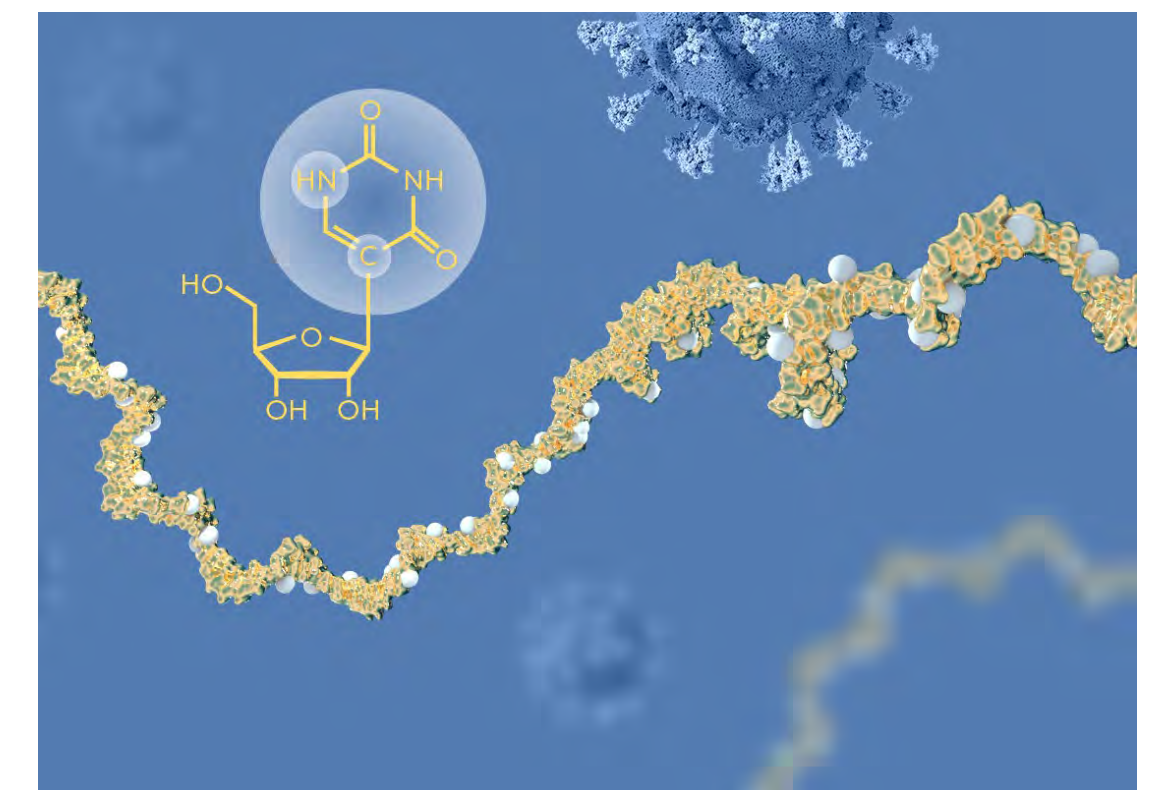
Aleksey Jekimov
Född: 1945, dåvarande
Sovjetunionen

Medicinpriset 2023 – Upptäckter som la grunden till mRNA-vaccin

Medicinpriset 2023 belönar upptäckter som blev avgörande i kampen mot covid-19-pandemin. Tack vare pristagarnas forskning kunde effektiva vacciner mot covid-19, som är en luftburen virusinfektion, tas fram.

© THE NOBEL COMMITTEE FOR PHYSIOLOGY OR MEDICINE. ILL. MATTIAS KARLÉN,

© THE NOBEL COMMITTEE FOR PHYSIOLOGY OR MEDICINE. ILL. MATTIAS KARLÉN,

2023 års medicinpristagare

“För deras upptäckter rörande nukleosidbas-modifieringar som möjliggjorde utveckling av effektiva mRNA-vacciner mot covid-19”

Katalin Karikó
Född: 1955, Ungern

Drew Weissman
Född: 1959, USA

Litteraturpriset 2023 – Jon Fosse

Jon Fosse
Född: 1959, Norge

“för hans nyskapande dramatik och prosa
som ger röst åt det osägbara”

”... ja en märkvärdig dag är det, för Asle flyttar bort från barndomshemmet fast han är så ung, så nu är det slut på uppväxtåren, slut på barndomen, men så är det ute i bygderna, om man ska gå på skolor får man flytta iväg, säger Far och Asle säger ingenting och han tänker att äntligen, äntligen kommer han sig hemifrån, detta har han sannerligen sett fram mot, att kunna bo för sig själv, ensam, och slippa höra på Mors eviga gnölande om att han måste klippa sig ...”

Ur Jag är en annan: Septologin III (2020)
Bonnier 2022, översättare Lars Andersson

Fredspriset 2023

Narges Mohammadi
Född: 1972, Iran

“för hennes kamp mot förtrycket av kvinnor i Iran och hennes kamp för mänskliga rättigheter och frihet för alla”

Fredspriset 2023 – Protester mot förtrycket av kvinnor

Hösten 2022 bröt stora demonstrationer ut i Iran. Människor protesterade mot förtrycket av kvinnor. Protesterna slogs ned med stor brutalitet.

PHOTO: AMIR SARABADANI

PHOTO: TAYMAZ VALLEY, CC BY 2.0 WIKIMEDIA COMMONS

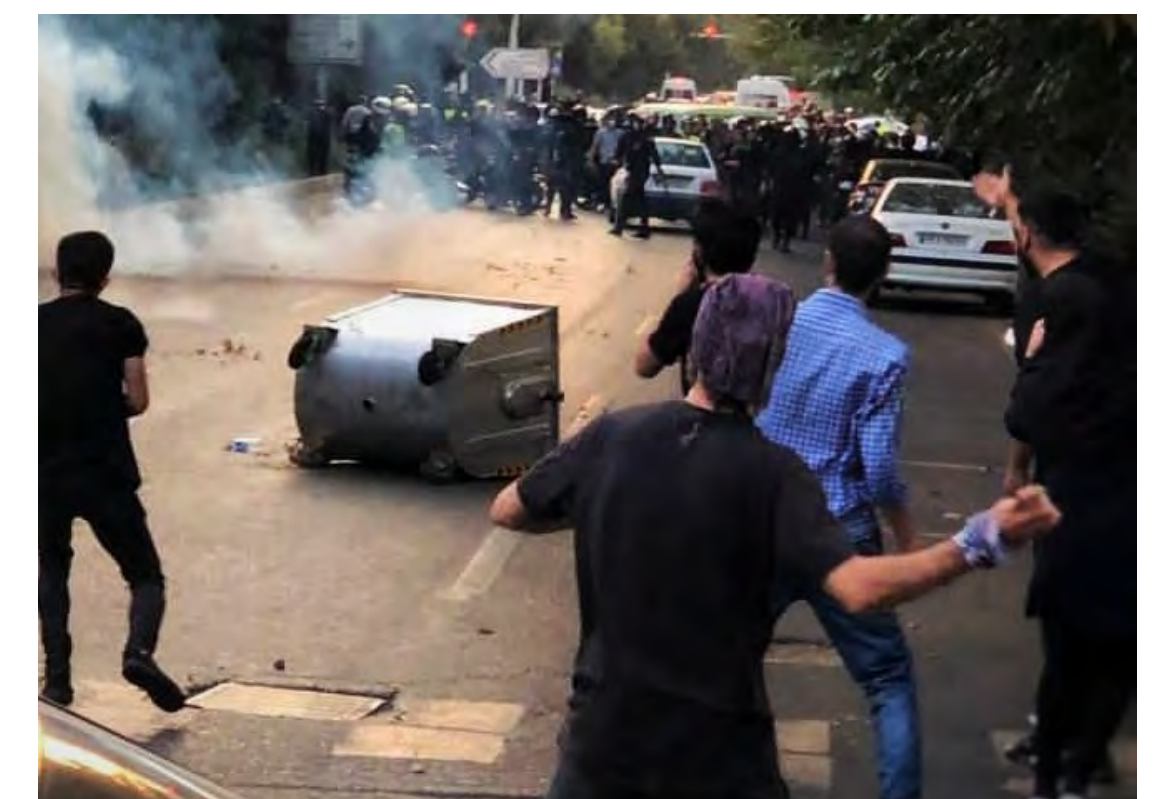

PHOTO: DARAFSH, CC BY-SA 4.0

Ekonomipriset 2023 – Kvinnor på arbetsmarknaden

Ekonomipriset handlar om kvinnors historiska och nutida roll på arbetsmarknaden. Den prisbelönade forskningen förklarar varför det finns löneskillnader mellan kvinnor och män.

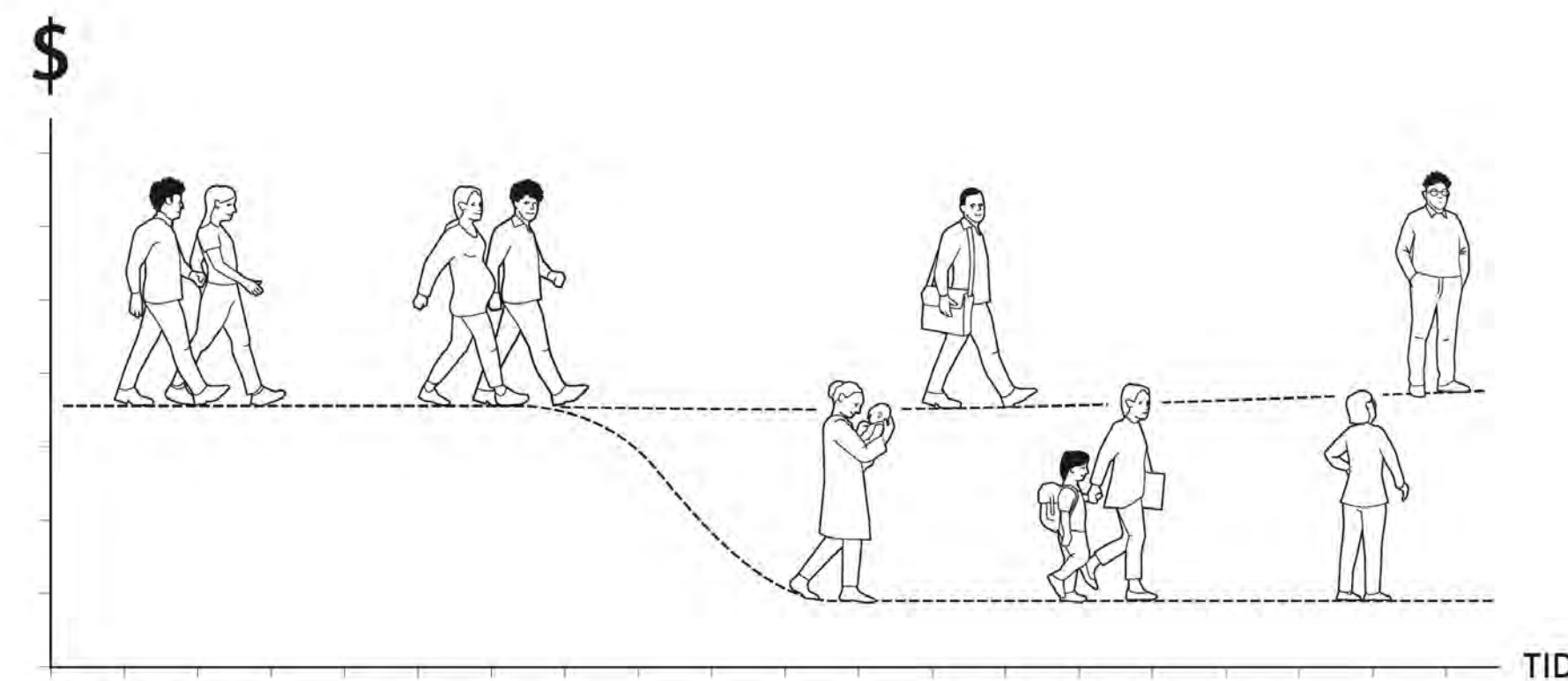

ILLUSTRATION: © JOHAN JARNESTAD/THE ROYAL SWEDISH ACADEMY OF SCIENCES

ILLUSTRATION: © JOHAN JARNESTAD/THE ROYAL SWEDISH ACADEMY OF SCIENCES

2023 års ekonomipristagare

“för att ha förbättrat
vår förståelse av
kvinnors
arbetsmarknads-
utfall”

Claudia Goldin
Född: 1946, USA

Nobelprisutdelning

Nobelpriset delas ut den 10 december varje år.

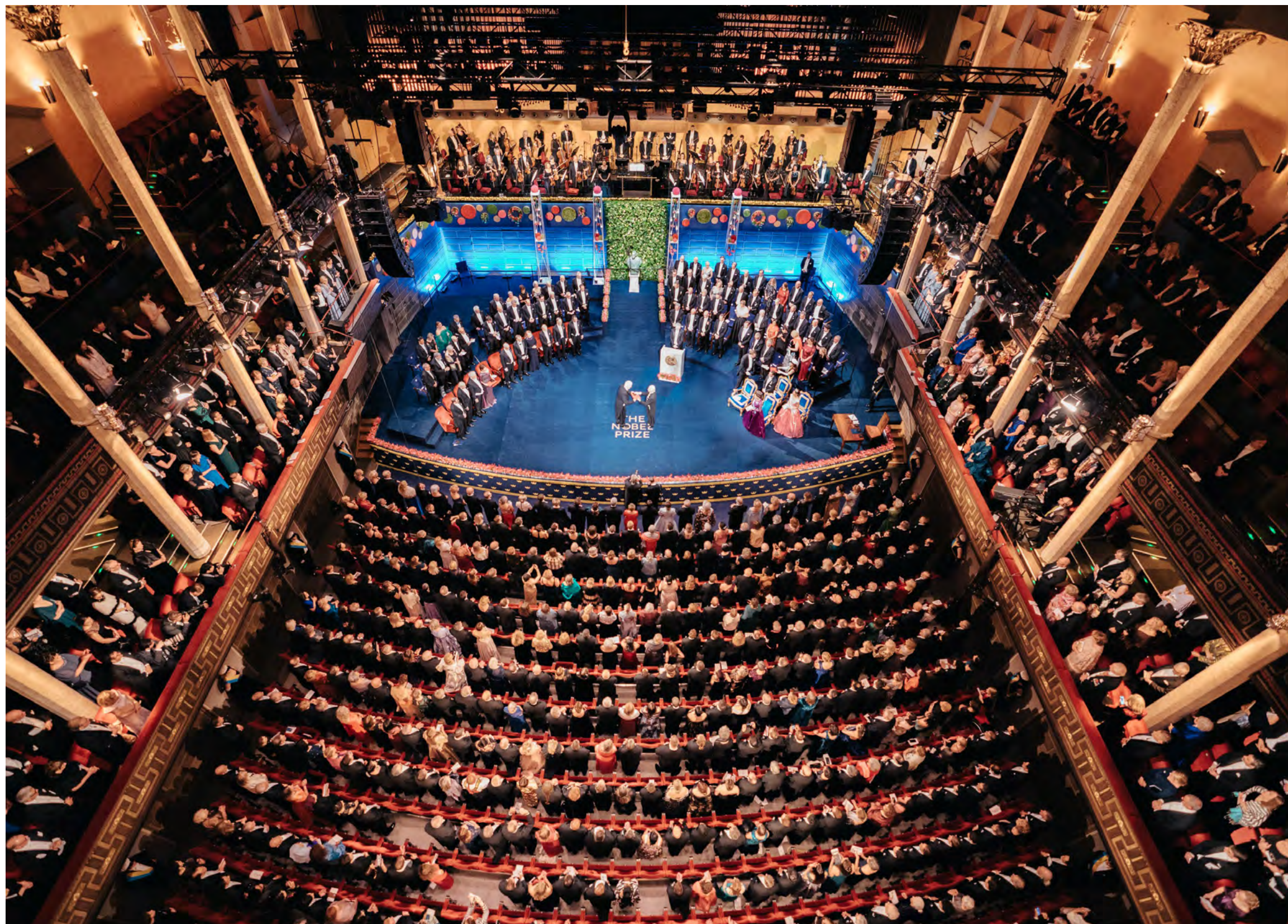

PHOTO: CLÉMENT MORIN

THE
NOBEL
PRIZE

TILL MÄNSKLIGHETENS STÖRSTA NYTTA

Nobelprislektionen